

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke

Priprava za novo gospodarsko leto v prehranjevalni službi.

Težišče avstrijske ljudske prehrane je zaenkrat zunaj Avstrije in vse gleda na poročila od zunaj: Kaj bo dala Ogrska, kaj nam pošteje Nemčija, kaj pride iz Rumenije in iz Ukrajine? Vsa poročila o tekočih odredbah našega prehranjevalnega urada nas puste hladne. Med tem se je skoro neopazeno izvršilo novo državno gospodarstvo z našim žitom, krompirjem, sočivjem in sadjem. To so skoro samo odredbe, ki bi zahtevala vsaka zase temeljitega proučevanja. Vojški dogodki na Piavi in okrog Asiaga, kakor tudi notranjepolitična kriza so nas tako oslepili, da se utegnemo le prepozno zavedati zamud, ki jih nismo sedaj opazili.

Odredba glede žita je prinesla nekoliko izboljšanja. Mlinov, ki delajo za plačilo, ni zatvorila vlada, pač pa jih bodo nadzirala namestništva. Strožja kontrola komisarjev se prepusti vojno-žitnemu prometnemu uradu. Dne 28. junija se je izdala odredba glede prevzemnih cen vojno-žitnega prometnega urada za najvažnejše žitne in krmilne vrste kakor tudi za žetev stročičja v letu 1918. Prevzemne cene so proti lanskim nekoliko višje, kar se utemeljuje z naraščajočimi prodejskimi troški pri poljedelstvu. Prehranjevalni urad je upošteval mnenje centralne komisije za določevanje žitnih cen in potem določil zvišanje. Da bi bilo to v interesu pridelovalnika neizogibno, je nepravilno že zaraditega, ker gre za že posejano, ravno požeto žito. Da bi zvišana cena služila kot probuda k pridelovanju v času in pod okoliščinami, ko kmet zahteva za kilogram češenj na drevesu po pet ali še več kron, tedaj za sad, ki razmeroma stane zelo malo dela. Žito seje kmet v določeni množini v primeri z drugim pridelkom po gospodarskem načrtu svojega poselstva, cena žitu tedaj zaradi v splošnem ne igra večkrat doudarjane vloge. Priznati se mora vsekakor, da je povodenj pri cenah vsega blaga, katere država žalibog ni mogla brzdati, na koncu morala potegniti se žitno ceno s seboj. Z zvišanjem pa so prizadeti najbolj delavski razredi in industrija, saj podražujejo življenje delavcev, izsilijo s tem zvišanje cen in ogrožajo tako industrijski mir in v gotovi meri industrijsko protivajanje samo. S tem, da nismo brzdali cen najvažnejših živil, smo spravili vse naše gospodarstvo na opolzko pot, kjer z divačo naglico cene in mezde prisilno tekujojo, dokler se oboje ne zruši in se gospodarstvo ne pritira do propada. Morda opažajo že danes naši državniki, da tako ne more več iti dalje!

Namesto vabilnih cen za proizvajanje določajo vabilne cene za hitrejšo pospravitev ali premije za naglico. Da se kolikor mogoče pospeši žetev, so se v odredbi določile, kakor se to dogaja na Ogrskem in v Nemčiji, za krušno žito, to je za pšenico, rž in ječmen, doklade k temeljnima cenam, ki so prikrnjene tako, da nastopi pri

oddaji do 15. julija zvišanje prevzemne cene za 25 K, do konca julija za 20 K, v avgusu za 15 K, v septembru za 10 K in od 1. oktobra do 20. decembra za 5 K. Kako naj vojno-žitni prometni urad kalkulira sedaj povprečne cene?

Naredba glede krompirja z dne 22. junija k sreči ni prinesla vseh poslabšanj, saj so združeni naskoki agrarcev in finančnega časopisa dali dovolj povoda k bojazni. Zaplemba skupnega pridelka krompirja je stopila že dne 4. t. m. v veljavno in je veljavna tudi za zgodnji krompir. Urad za ljudsko prehrano bo določil, kakšne množine krompirja bodo oddali pridelovalci za prehrano prebivalstva v zaledju, za armado in za industrijske namene. Kakor hitro bo ta množina krompirja dosežena, preneha zaplemba od strani države in morebitni preostanek ostane na prostu razpolago pridelovalcem. Pridržki samoprehranjevalcev so zopet zelo bogato odmerjeni. Veliki konsumenti bodo žalibog sklepali pogodbe glede oddaje krompirja, dovoljen bo zopet promet z nabrbniki, ki je v zadnjem letu skoro desorganiziral državno gospodarstvo v posameznih krajih.

Ne v gospodarstvenem sistemu, temveč v določitvi cen obstoji novost te naredbe. Kot podlaga služi začetna cena za takojšnjo oddajo, ki pada polagoma po dvanajstih 100 K za metrski stot in se zniža po preteklu dvanajstih dnevnih rokih. Začetna cena; veljavna do 5. julija, znaša dni za 16 K. Dne 4. septembra doseže dvajset kron, ki bodo veljale kot najvišja cena za krompir.

Ako je državna prehranjevalna služba vsaj deloma vztrajala pri žitu in krompirju, pa se je globoko priklopila pri preskrbi s sočivjem in sadjem. Zgodnje sočivje in zgodnje sadje je pustila popolnoma prosto. Posledica tega zadeva nas, in sicer tako, da ne dobimo skoro nobenega sadu z drevesa in vrta, po pretiranih cenah. Pozneje pridelki pa se morajo prihraniti državi, samo družba »Geos« se bo preuredila.

Reforme glede na novo letino niso v resnici posebno velike. Dajejo po poštrenem agrarnem kurzu pri prehranjevalnem uradu, ki je začel zvišavati cene ob večjem vplivu parlamentarnih in agrarnih krovov. Konsumentje vedo sedaj, kam vodi agitacija za prosto trgovino: Globokeje bomo morali seči v žep, odpovedati se vsakemu vplivu na aprovizacijo in še skromnejše bomo postreženi kakor poprej.

Pot k razjasnitvi

Socialno demokratična »Fränkische Tagespost« v Norimbergu piše k položaju, podanim z izjavo socialno-demokratičnega poslanca Scheidemanna v nemškem državnem zboru.

Socialno demokratična državnozborska frakcija je sklenila, odkloniti etat (proračun). Kako so se meščanski krogi posmehovali, ko se je pred kratkim sprejela neka resolucija, kjer se je zahtevalo, naj državnozborska

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan opoldne.

Uredništvo in upravljanje v Ljubljani, Frančiškanska ulica štev. 6, I. nadstr. Učiteljska tiskarna.

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 36—, za pol leta K 18—, za četrt leta K 9—, za mesec K 3—. Za Nemčijo celo leto K 40—, za ostalo tujino in Ameriko K 48—.

Inserati: Enostopna petit vrstica 30 v; pogojem prostor 50 v; razglaši in poslano vrstica po 60 v; večkratni objavi po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Posamezna številka 14 vinarjev.

frakcija vendar enkrat preide od same kritike in naj izvaja posledice iz naših skupnih političnih in gospodarskih razmer. Meščanski krogi so se posmehovali, ker se je zahtevalo od frakcije dejanj. Sedaj imajo dejstvo, katerega politični učinek ne more izostati. Na čelu državne vlade stoejo po imenu zastopniki takoimenovane državnozborske večine. V resnici se pa danes ne dela medrodajna politika v Berlinu, temveč v glavnem stanu. Tam se izdajajo vse odločbe, ki se tičejo kar najbolj gospodarskega življenja naroda. V glavnem stanu, ne v državnem zboru, se je odločalo o po svojih posledicah tako usode polnem vzhodnem miru: v glavnem stanu so padle one odredbe glede usode ruskih dežel ob Vzhodnem morju, ki so napravile toliko odkritega veselja aneksionistom. Tam se stikajo tudi one politike, ki so v največjem nasprotju k izjalovljenemu poizkusu, da bi se s pomočjo sporazumne resolucije od 19. julija 1917 pravila tla za končanje vse uničujoče vojne. Iz glavnega stanu prihajajo nasprotstva proti odpravi politične cenzure in obsednega stanja, kar je državni zbor že ponovno zahteval. Grof Hertling je zaupnik krone, a ne onih krovov, ki redno zahtevajo napredno preustrojitev našega ustavnega življenja. On ni mož, ki bi bil voljan in zmožen, da bi se bojeval proti onim vojaškim nasprotnjem, in bi preskrbel ljudstvu to, kar mu gre. Pričinja se kot desetletni politični voditelj najskrajnejše desnega krila v centru konservativcem tudi sedaj bolj kakor levici v državnem zboru. Politična neumnost je, ako pričakujemo od njega politiko napredka in sporazuma.

Ni čuda, če so se razmere tako poostrele, da se je socialno demokratična državnozborska frakcija morala odločiti, da odpove tej vladi dovolitev sredstev za nadaljevanje njene politike. Frakcija bi bila morala že davno zavzetji odločnejše stališče proti obstoječi prikriti vojaški diktaturi v Nemčiji. Ali bi ne bila mogla že v februarju odreči sredstva za nadaljevanje tako izrazite aneksijske politike in s tem slediti naraščajoči želji lastnik stranknih pristašev, ne oziraje se na stokanje in zimerjanje meščanskega časopisa.

Važnejše kakor pogled nazaj, kaj bi se bilo moralno zgoditi, je vprašanje, kaj se bo zgodilo v bodočnosti. Dozdeva se, da je ta odklonitev proračuna začetek, kateremu naj sledi nadaljevanje. Nekako olajšanje veje po vrstah prepričanih socialnih demokratov, ko pričenja nemška stranka končno izvajati potrebno politično konsekvenco. Upajmo, da se bodo prihodnji politični dogodki odigrali z isto jasnostjo in odločnostjo.

Izreči, kar je, in iz tega sklepati potrebne politične posledice, je za socialno demokratično državnozborsko frakcijo nujna zapoved trenutka. Nemški narod v svoji pretežni večini bo razumel, da se bodo tej od reakcije na znotraj in na zunaj obdanje vlade odrekli vsakatera sredstva.

LISTEK.

Iz mojega zapisnika.

— Verus.

Moj sinček piše naloge. So velikonočne počitnice. Počivalim ga.

— Veš, atej, vsak dan ob počitnicah, je treba napisati eno nalogu! — Pove mi razumnji malček.

Pogledam zvezek in njegovo delo.

— Hm — kako pa to, da si napisal danes 14., saj vidi na koledarju, da je 15. Popravi!

— O, ne, atej, tako je že prav! To nalogu bi moral včeraj napisati, ali včeraj nisem nič pisal, zato moram danes dve. Včerajšnjo z včerajšnjim »dnem«, današnjo pa z današnjim! — In oči malega bistroglavčka so gledale vame zmagovalno.

— Hm — nič ne de, sinko. Napisati je treba tako kot je. V šoli pa povej gospodični: 14. sem skakal, zato pa sem 15. napisal dve.

— O, to pa ne! Saj v šoli tudi pišemo naloge za »nazaj« in jim damo za datume (dneve izgotovitve) čisto druge dni, kot pišemo.

»Zakaj pa tako?«
— Gospodična pravi, da radi gospoda nadzornika!
Zasmejal sem se, a bridko mi je bilo pri sreu. Vzgoja k resnici!

Mala sosedova Stanka si je na poti snažila svoje blatne čeveljčke pred hišo z lepim belim robčkom.

— Stankica, kaj pa vendar delaš?

Male deklec me pogleda z lepima jasnima očima:

— Máma so mi strogo prepovedali priti domov v blatnih čevljih.

— Prav! Ali s snažnim lepim žepnim robčkom, ki je vendar za drugo, ne smeš snažiti čeveljev.

— Máma tega niso prepovedali...

In »delala« je dalje.

Naš Dudo je sicer pameten dečko. Ko vidi koga, da je večji kot on, vpraša mamico:

— Zakaj pa je ta gospod tako velik?

Mama mu pove, zato ker je in veliko jé.

Kadar Duda noče jesti in hoče nagajati, pa mu mama zagroži, da ne bo velik če ne bo jedel in ne bo pričen.

Duda koj začene jesti, ker hoče biti velik... Velik pa, velik... Pa priden tudi.

Te dni smo se razgovarjali doma, kako kdo je v velikih mestih, ko ni skoraj nič hrane. Ljudje slabο in malo jedo...

Duda posluša.

— Mama — se oglaši — »potem pa ne bodo veliki, ker ne jedo... jedo naj. Pridni naj bodo...« In kime s svojo glavico.

Oi, moj Duda, ljudje so še prepridni...

Mladi in stari.

Spisal Peter Rosegger.

Italijanska rodbina iz Primorskega je zbežala v Gradec na Štajersko, da se umakne na varno pred »osvoboditeljem«. Radi so hodili v mestni park, in mene je zanimala zlasti njihova štirileteta deklica, ki je vedno stiskajoč k sebi igračko-punčko tekala po hodniku loveč in metajoč stekleno kroljico. Enega dne sem videl, ko sem jo tako z veseljem opazoval, kako se je deklica približala h klopi, na kateri je sedel poleg stare žene deček, ki je bil videti enake starosti kot mala Italijanka. Igral se je s postavljanjem kock, včasih je tudi zatobil z malo trobentico. Mala deklica se je bližala h klopi polegoma, ko je prišla k nji, stala je pred njo nekaj časa in končno podala dečku z nežnim pogledom svojo stekle-

Birokracija.

V celi seriji člankov, katere je obelodanil bivši nižje-austrijski namestnik grof Kielmansegg o izdatkih za notranjo upravo, je dokazano, za koliko dražja je uprava v Avstriji kakor pa na Nemškem. Kot glavni vzrok vidi grof Kielmansegg preobilico juristov-uradnikov, ki so ne le zaposleni namesto trgovsko naobraženih uradnikov, temveč celo pri manipulativnem, da celo pri ročnem delu. Tako je bilo leta 1911. pri nas v politični upravi nič manj kakor 64,5 odstotkov uradnikov z akademično izobrazbo, na Pruskem le 33,6, na Bavarskem 37,1 in na Saksonskem 23,8 odstotkov. Kako brezmiseln se ravna v Avstriji, se razvidi iz nekaterih števil, katere navaja Kielmansegg iz knjige ministerialnega svetnika dr. Davyja glede upravnih naprav v Nemčiji. Po tem stane v ministrstvih notranje uprave — ministrske plače so pov sod vračunjene in le dohodki službenega osojja so izpuščeni — vsaka vložna številka v Avstriji 18:30 K. Ako prištejemo še zavarovalno sekcijo notranjega ministrstva, ki je med tem prišla na naše novo ustanovljeno ministrstvo za socialno oskrbo, celo 19:50 K. Rešitev ministrskega akta stane nasproti temu v Nemčiji, in sicer na Badenskem 5:73, na Bavarskem 7:06, na Pruskem 10:50, na Saksonskem 11:31 in na Virtemberškem, ki nam je v tem oziru toraj najbižje, le 14:43 K.

Komisija, ustanovljena leta 1911. v pospeševanje upravne reforme in katere naloga se je določila, da stavi predloge za kolikor mogočo omejitev upravnih izdatkov, se je potrudila, da nekaj doseže. Kako malo pa je učinkovalo, se razvidi iz tega, da so se troški notranje državne uprave v šestih letih izza leta 1911. v vseh resorcih potrojili — pri čemer pa niti niso vračunjene vojnodraginjske doklade uradnikov.

Skoda, ki narašča ne le državnim financam, temveč posredno in neposredno tudi celotnemu gospodarstvu z naraščanjem take uradniške armade, se je pripoznala tudi že od druge starni. Spominjam se na mnogobrojne govore, katere so govorili v parlamentu ravno meščanski poslanci, ki so tožili o tem, da se z vedno ustanovljivijo novih gimnazij meščanska mladina odtegne industriji in trgovini in se sili v takoimenovane učene poklice, predvsem v birokracijo. Buržoazija prav dobro spoznava, da je njena korist, da se skrči število uradnikov, ni pa v stanu, da bi iz tega spoznanja izvajala primerne posledice. Zakaj je ni vstanu, je Karel Marx obširno dokazal, ko je govoril o odpustitvi ministrstva Barrot-Falloux, edinega parlamentaričnega ministrstva, katero je v življenju poklical Louis Bonaparte. Marx pravi, da je materialna korist francoske buržoazije najtenejše združena z ohranitvijo onega širokega in mnogorazdeljivega stroja držav. Tu preživila svoje preobilno prebivalstvo in dopolnjuje v obliku državnih mez, kar ne more pospraviti v obliki profitov, obresti, rent in honorarjev.

Tudi še iz drugega vzroka ne more buržoazija, ne more država buržoazije ničesar storiti radi oslabelosti moči pri buržoaziji. Državni ustroj ne nudi buržoaziji samo prilike, da preskrbi svoje sinove, temveč ji je obenem tudi sredstvo, da vzdržuje svojo nadvlado nad proletariatom. Gotovo ima tudi proletariat korist na tem, da okrepi državno oblast nasproti zasebnim nasilnostim kapitalistov, ker s tem tudi samo utrije svoj vpliv na privatno gospodarstvo. Čim več pridobi samo na gospodarski in politični moči, tembolj utrije. To pa ne ovira, da proletariat ne more storiti ničesar drugega, ako pride do moči v državi, kakor da stre moč birokracije. Buržoazija si namreč napačno predstavlja, da obstoji »država prihodnosti« v tem, da vse izpremeni v uradništvo ali pa izroči celo gospodarstvo birokraciji. Kako oddaljen je tak namen vse psihologije pri proletarcih, se razvidi iz tega, da spozna takoj, kolikorkrat proletariat za krajšo ali daljšo dobo dobi krmilo države v roke, da ni mogoče dalje delati s takim državnim strojem. Kakor je ruska revolucija izpremenila ruski carski režim v

vlade sovjetrov, tako je tudi pariška komuna leta 1871. smatra kot prvo, če govorimo z Engelsom, da razstrel dosedanja državno moč in jo nadomesti z novo, demokratično, ki je državno oblast iz njenega gospoda izpremenila v njene odgovorne organe.

Politični pregled.

Načelnik Českega svaza v Zagrebu. Načelnik Českega svaza v državnem zboru, poslanec Stanek je odpotoval v Zagreb, da stopi v stik s hrvatskimi političnimi strankami.

Pogajanja s Čehi? Kakor poročajo dunajski listi, sta predsednik krščansko-socialne stranke prelat Hauser in podpredsednik Fink v sredo odpotovala z Dunaja, kar se v parlamentarnih krogih razlagata tako, da krščanski socialci od pogajanj Nemcev s Poljaki ne pričakujejo dosti, da jim niso nič kaj všeč, in da so bolj za pogajanja s Čehi. Povdinja se nadalje, da je tudi želja krone in ministrskega predsednika, da med Nemci in Čehi nastopijo boljši odnosaji. Govori se tudi, da je nemški veleposlanik pred par dnevi poklical k sebi zastopnike nemških nacionalcev in jim svetoval, naj bi se sporazumeli s Čehi.

Nemški nacionalci proti Burianu. V parlamentarnih krogih je vzbudila veliko začudenje vest, da nameravajo nemški nacionalci nastopiti proti vnašemu ministru grofu Burianu. Podali se bodo h grofu Burianu ter zahtevali od njega točne izjave o gotovih stavah. Pojavila so se nasprotstva glede gospodarskih pogajanj med Avstro-Ogrsko in Nemčijo v Solnogradu, zlasti glede dvozvezje. Vzrok nevolje proti grofu Burianu je baje iskati v tem, da bodo avstro-ogrski zastopniki v Solnogradu naglašali, da je za poglobitev dvozvezje potrebno junctum-razmerje z avstrofilsko rešitvijo politiskega vprašanja. Nemški nacionalci smatrajo to za nastop proti Nemčiji in na korist Poljakom ter izjavljajo, da tak junctum ne priznavajo.

Vojaška sodišča in imuniteta poslancev. Na konferenci načelnikov strank je sporočil predsednik dr. Gross, da je v zadnjem času več slučajev, da naj bi bila vojaška sodišča zaslišala poslance. Poslanec dr. Funk je bil poklican zaradi neke interpelacije, ki je obravnavala rezervatno povelje praškega štacijskoga poveljništva, da bi povedal, kdo mu je dal to povelje na razpolago. Poslanec dr. Funk ni hotel priti pred sodišče in predsednik se je takoj obrnil do domobranskega ministra s pismom, v katerem je opozarjal, da to postopanje ne odgovarja § 16. državnega osnovnega zakona o imuniteti poslancev. Prijetilo se je več podobnih slučajev. Domobrski minister mu je nato sporočil, da povabil poslancev pred kako sodišče nikakor ne more smatrati za kršenje ustave, kateremu naziranju pa se predsednik ne more pridružiti. Ministrski predsednik dr. v. Seidler je izjavil, da smatra za nemogoče, da bi se kak poslanec prisilno priyedel pred sodišče. Obljubil je, da bo to zadevno posredoval pri vojaških oblastih.

Minister za javna dela na Goriškem. Minister za javna dela, vitez Homann, je prispel v nedeljo zvečer v Trst, da se osebno informira o gospodarski obnovitvi Goriške. Podal se je v pondeljek v spremstvu namestnika, barona Friesa, v Tržič, kjer si je ogledal tako mesto kakor tudi ladješčino in obnovitvena dela. V torek je potoval minister v spremstvu namestnika po deželi in odšel najprej v Gradiško in Gorico, kjer je konferiral z interesiranimi krogovi. Iz Gorice se je podal minister v opustošene občine soške doline in na Banjsko planoto in se vrnil nato preko Gorice in Komna na Općine, odkoder je odpotoval potem zopet naprej na Dunaj.

Solnograška pogajanja. Berlinske vesti pravijo, da se bo solnograška konferenca bavila tudi z odpravo carine na žito.

Novi državni tajnik za vnašanje zadeve Nemčije. Po soglasnih poročilih nemškega časopisa bo admiralski v. Hintze imenovan za državnega tajnika v nemškem vnašanjem uradu. Hintze, ki je bil rojen 1. 1864., je sin malega trgovca v Schwenatu ob Otri. Kot 18letni mladenič je vstopil v nemško mornarico. Slučaj je nanesel, da je postal diplomat. Med špansko-ameriško vojno se je moral v Mānilu pogajati z ameriškim admiralom Deweyem. Takrat je prvič pokazal svoje diplomatske sposobnosti. Postal je leta 1903 mornariški atašé v Petrogradu. Iz Petrograda je poročal zelo natančno. Leta 1914. je postal poslanik v Mehiki, leta 1915. v Pekingu. Od leta 1917. je poslanik v Kristianiji.

Hintzejeva politika. V glavnem odboru nemškega državnega zabora bo podal nemški državni kancler izjavo o bodoči politiki državnega tajnika von Hintzeja. Naglašal bo, da državni tajnik ne dela lastne politike, marveč se mora naslanjati na državnega kanclerja.

Italijanska ofenziva ustavljena? Vojaški kritik v pariskem »Tempusu« izvaja, da Italijani ne misijo na nikako načrtno ofenzivo preko Piave, ker vedo, da ima avstro-ogrška armada zadost rezerv in more odbiti take sistematične ofenzivne akcije sovražnika, ali ne le to, marveč je avstro-ogrška armada tako močna, da more sama začeti napadati na gorski fronti. Italijani so bodo torej najbrže ob Piavi utrdili in bodo skušali z angleško-francosko pomočjo potisniti sovražnika proti severu v Trentinu, na asijski visoki planoti in med Brento in

Piave. Francoski vojaški krtki ugotavljajo, da avstro-ogrška armada ni nastopila v ofenzivi proti Italiji z vsemi svojimi silami, zato bi bilo nespametno mislit, da je italijanska fronta stalno izločena iz kombinacij osrednjih držav.

Dogodki v Rusiji. V Petrogradu je prišlo do novih velevažnih arecij. Aretirana sta bila bivši ministrski predsednik in bivši vojni minister Vrhovskij. V petrogrodskih političnih krogih z napetostjo pričakujejo razvoj spora med Rusijo in Anglijo. Ententni poslaniki imajo neprestano konference. Angleški poslanik se bo baje v par dneh preselil v Arhangelsk. Vlada sovjetrov je prepovedala vsa potovanja na murmansko obalo. Oficijalno glasilo sovjetrov piše o rusko-angleškem sporu: Angleži nastopajo na našem ozemlju, kakor bi bili tu doma. Ne brigajo se za protest ruskih oblasti ter delajo neprestano v taki smeri, da ni mogoče biti v dvomu o njih namenih. Zato se ni čuditi, da se je razmerje tako poostriло, da se pripravljajo delavci in kmetje v Rusiji pregnati nasilnike iz svojega ozemlja.

Iz Rusije. »Telegraf Compagnie« poroča iz Rusije, da se bore veliki oddelki avstro-ogrskih vojnih vjetnikov proti češko-slovaškim četam. Ta stvar je zelo pomagala boljševikom, da se niso mogli Čeho-Slovaki posebno razširiti in da so bili večkrat premagani. Govore, da je 4000 avstro-ogrskih vjetnikov pri Irkutsku in 20.000 mož pri Omsku pod poveljstvom generala Tauba. Vsi so za boljševike. — Češki boljševiški list v Rusiji »Prukopnik Svobody« poroča, da je daleč Francija v podporo Čeho-Slovakov 11.000.000, Anglija 3.600.000 rubliev. Denar so dobili v razpuščenem češko-slovaškem narodnem svetu v Moskvi. — Vladivostok in Irkutsk sta v rokah boljševikov.

Finski senat se je, po poročilu »Agence Havas« iz Moskve, izrekel za takojšnjo izpuščenje Kamenelova in Kuwankova.

Vse ladje, ki so se nahajale na levem Dnistrovem bregu, so zaplenili Rumuni ter jim postavili vojaško stražo.

Mirovno posredovanje Holandske. Iz Haga poročajo: Holandska zbornica namerava 31. julija sklicati v Amsterdamu, Hagu in Roterdamu javne shode, na katerih bi pozvali holandsko vlado, naj se ponudi vojujočim se državam za posredovalca miru.

Novi sultan prevzel vrhovno poveljstvo. Novi turški sultan je izdal manifest, glasom katerega prevzema vrhovno poveljstvo nad armado in mornarico. Trpljenja krvave vojne — pravi manifest — ki jo vojuje Turčija ramo ob ramu z zavezniki, da reši vero in domovino, se niso končana, toda Vsemogočni bo ostal tudi v bodoče naši pravični strani.

Stavka v Idriji.

Idrija, 11. julija.

Kakor smo brzojavno obvestili, je javen shod v sredo zvečer sklenil, da se stavko začasno prekine, dokler trajajo pogajanja.

Shod je bil, kakor je bilo pričakovati, zelo buren in obenem impozantan. Shodu je predsedoval sodr. B. a. t., o situaciji so poročali trije člani »Delavskega sveta«, in sicer sodr. Treven za našo stranko, Rupnik za S. L. S., Grum za J. D. S. Vsi trije so soglasno priporočali, da naj delavstvo gre na delo in naj prepusti »Delavskemu svetu«, da vodi nadalje pogajanja. Nato sta poročala bolj obširno sodr. Petrejan in Cobal o situaciji, ki je nastala vsled vnaškega povelja, kakor tudi, da smo si zagotovili, da se bodo pogajanja pričela in da »Delavski svet« ostane lahko v permanenti. Radi tega sta priporočala sprejem predloga »Delavskega sveta«. Nato se je vrnila bura debata, na kar je bil predlog, da delavstvo gre na delo za osem dni, z veliko večino sprejet.

Kakor so delavci v pondeljek kompaktino stopili v stavko, tako so danes kompaktino šli na delo. Ta kompaktien nastop je napravil nenačadno dober utisk, za kar gre vse čast idrijskemu delavstvu.

Danes je »Delavski svet« šel k nadpolkovniku, kamor je bil poklican, in ob 10. je bil poklican v grad k pogajanjem, pri katerih so bili navzdeči gg.: nadpolkovnik Schneider, zastopnik ministrstva rudniški svetnik Pohl, ravnatelj Bilek, zastopnik okrajnega glavarstva in zastopnik rudarskega urada, svetnik Strgar, ter kot delavska zaupnika sodruga Cobal in Petrejan. Posvetovanje je trajalo do 1. popoldne. Rešilo se je skoro vse zadeve, ki se tičajo aprovizacije in drugih lokalnih zadev. Vprašanje plač se ni moglo rešiti, ker zastopnik ministrstva ni imel popolnega mandata, zaradi tega se je sprejel predlog sodr. Cobala, da naj se pogajanja glede plač vrše naravnost v ministrstvu na Dunaju. K pogajanjem naj se pritegne tri člane »Delavskega sveta«, zastopnika Unije avstrijskih rudarjev ter par poslancev, ki jih bo delavci poslali.

no kraljico. Dečko, vsled obiska neprijetno iznenaden — je vzel premišljaj: ali bi ali ne — kroglico v roke. Kmalu sta se skupaj igrala tako, da sta drug drugemu metala kroglico. Potein je deklica s svojo nežno ročico božala dečkova ramena, on pa je odkritosčno gledal deklici v obraz. Sedaj je celo dala punčko dečku, ki jo je tudi sprejel. Potem je celo vzel svojo trobentico in se ji je za punčko zahvalil na ta način, da ji je zatobil z vso silo v uho. Oba sta se smejala in igrala dalje. Stara žena je zadovoljno in molče motrila oboj otroka.

Naenkrat je dečko povedal nekaj, deklica ga je pogledala in tudi nekaj odgovorila. Ko sta izgovorila še vsak nekaj besedil, sta se pogledala in gledala nekaj časa začudeno, skoro prestrašeno; deklica je nato iztrgala dečku podarjeno punčko iz rok in je zbežala. Dečko pa je vrgel za njo stekleno kroglico, ki je ostala na klopi in je vlekel svojo staro pestunjo proč od tega kraja. Še iz daljave sta otroka gledala nasé nazaj nevolljná, začudena...

Kaj se je prijetilo med njima? To: govorila sta ali razumela se nista. Tuje besede so bile in zgrozila sta se vzajemno.

Ni prazna beseda, če pravim: ne le mali, ampak tudi stari in veliki delajo tako. In ljudje bi si preje med seboj razumeli, če bi sploh ne bi znali govoriti.

Popoldne je imel »Delavski svet« sejo, na kateri je med drugim imenoval za zastopnike pri pogajanjih na Dunaju sodr. Bajt Ant., Treven Pavel in Rupnik od S. L. S.

Omenim naj še, da je v sredo popoldne vojašto zastražilo vsa javna poslopja in skladisca. Vojašto, kakor tudi politična oblast so na delavstvo z vsemi sredstvi pritiskali. Pripravljeno je bilo vse, kakor da bi se pričenjala revolucija. Delavstvo pa je s svojim edino patmetnim sklepom vse te račune vojašta prečrtalo. Sklep je napravil najboljši utisk, in smo gotovi, da se rudnik z idrijskem delavstvom ne bo več igral. Za to gre idrijskemu delavstvu vsa čast. O podrobnih zadevanjih, kakor tudi odgovor na poročila »Slovencu« poročamo jutri.

Dnevne beležke.

— Načelnika strank dr. Ivan Tavčar (J. D. S.) in prelat Andrej Kalan (S. L. S.) sta bila v torek pri deželnem predsedniku kranjskem grofu Attemsu ter sta mu izročila izjavo, v kateri izjavljata v imenu ogromne večine slovenskega prebivalstva, da nima in noče imeti to nobene dotike s Trumbičem. Nadalje naglaša izjava vladarski dvojici in protestira proti govoricam, ki trdijo nasprotno. Tudi majniška deklaracija se opira na avstrijski temelj. Izjava obžaluje, da se v tem času, ko mora ljudstvo toliko trpeti radi pomanjkanja razširjanja v deželi napačne vesti, ki morajo prebivalstvo le še bolj razburiti, posebno, če se s temi vestmi skašajo opraviti kričeče nepostavnosti. Izjava opozarja na razmere v deželnem odboru, izpodkopava se veljava občin, zato apelira izjava na vlado, da sklice deželni zbor. Končno verotstvira predsednika, ker so Slovenci v tej slovenski deželi brez pravic, ki jih jameči ustava. Naj prenehajo persekcije, ker ni povoda zanje. Kako naj se končno zavrača vmešavanje nemškonacionalne zveze v razmere dežele. — Deželni predsednik je sprejel izjavo v vedenost, da o njej poroča na pristojnem mestu. Zagovarjal je stališče vlade, ki mora skrbeti za mir in red v deželi. Povedal je tudi svoje že itak znano mnenje o deklaraciji.

— »Slovenski Narod« in »Slovenec« bi imela pričeti izhajati s 15. t. m. zjutraj. »Slovenski Narod« je pa dobil od policijskega ravnateljstva obvestilo, da se to ne more vzeti na znanje. — »Domovina«, list J. D. S. (liberalne stranke) je pa policija za nedoločen čas ustavila. Ne teče se to naše kože, osvetljuje pa razmere, ki morajo zbuliti nezadovoljnost in nosijo pečat političnega preganja. To so predznaki burnih časov. Tako ne bo šlo; ne more iti.

— Ljudsko štetje po končani vojni. Po končani vojni se namerava izvršiti takoj ljudsko štetje ali le v omejenem obsegu. Misli se namreč, da bo vojne konec vsaj do leta 1920., na kar bi se 31. decembra 1920. izvršilo splošno ljudsko štetje v Avstro-Ogrski.

— Štetje državnih uradnikov. V Avstriji pripravlja splošno štetje državnih uradnikov v vseh krovovnjah. Gre poleg statistične svrhe tudi za zboljšanje gmotnega stanja državnih uradnikov.

— Nemški list v laškem Vidmu. Od 1. t. m. izhaja v laškem Vidmu (Udine) nemški list »Tagblatt für Venetien und Friaul«. Obseg po večini poročila s fronte, pisana priprosto.

— Nezdoda na železnici. Italijanskega vojnega vjetnika Alfreda Bretozzija je pograbila lokomotiva na kolodvoru v Šiški in ga nevarno poškodovala na nogah.

— Nesreča. Andrej Mavri, dvaindvajsetletni fant in posestnik v Jesenicah pri Cerknem, se je diotaknil vojaške električne naprave in je bil takoj mrtev.

— Umorjen ruski vjetnik. Dne 29. junija so našli v Magereku pri Celovcu ob potoku truplo umorjenega Rusa. Truplo je našla pastirica, ki je v grmovju iskala pobeglo kravo. Izkazalo se je, da se gre za roparski umor. Umorjeni je bil držen delavec, enoindvajsetletni sin imovite ruske družine. Pri sebi je imel nač dvesto kron, katere so mu morilci vzeli.

— Z vlaka je padel pri Prestraniku infanterist Silvio Porentini. Nevarno poškodovanega so prenesli v bolnico v Postojni.

— V nedeljo so ukradli v Hietzingu velik voz za poštovno z dvema konjem in drug dvouprežni voz tirkce H. Langer v vrednosti 90.000 kron.

— Stavka delavcev graških špedicijskih tvrdic končana. Po davalnevi stavki je delavstvo zopet prijelo za delo. Delavski zaupniki so dosegli, da se jim zviša tedenska plača od 1. julija dalje na 70 kron. Dosedanje državinske doklade odpadejo.

— Dunajski obrtni vajenci na deželo. Že to poletje namerava posebna od vlade ustanovljena akcija poslati kotovo število vajencev in vajenk dunajskih obratov na deželo, da se tam odpocijejo in utrdijo v moči in zdravju. Notranje ministristvo je že določilo v to svrhu več krajev, kamor jih bodo odpislali; ne sicer vse enkrat, ampak v oddelkih in sicer: Te počitnice bodo trajale po štiri tedne in bodo segale tudi v zimo. Pozneje pridejo na vrsto tudi druga večja avstrijska mesta.

— Škoiova naredba. »Venkov« piše: Praški nadškof Huyn je izdal nedavno za duhovnike in vikarie rezervat, po katerem ne smejo vzdrževati po svojim krovom trajno nobenega otroka. Ta strašna naredba je imela za posledico, da je moral na pr. neki župnik v Rakovniku izgnati iz hiše svojega nečaka, ki je zahajal tam v srednjo šolo. Nek drugi župnik je bil prisiljen, da je odslobil od hiše svojo lastno sestro z otrokom padlega vojaka. »Venkov« pravi: To je zadnje nekrščansko nečloveško in nesocialno dejanje nadškofa Huyna. A duhovništvo cele nadškofije pričakuje s strahom, kakšna bo naredba, ki ima še iziti.

— Duhovnik obsojen na večata radi državnega izdajstva. Pred dunajskim domobranskim divizijskim soščem se je vršila obravnava proti irendičnemu duhovniku Cirila Perneisu zaradi zločina proti vojni sili države in državnega izdajstva. Obtoženec je pobegnil meseca decembra 1914 v Italijo, kjer se je boril kot italijanski častnik pri Podgori proti avstro-ogrski vojski in sodeloval tudi pri 11. soški bitki. Obsojen je na smrt na večala.

— Predsednik ogrske magnatske zbornice — Slovenec. Predsednikom ogrske magnatske zbornice je imenovan pomadžarjeni prekmurski Slovenec dr. baron Jurij Wlassits (Vlašić).

— Plače zagrebškega delavstva. Po sporočilih splošne delavske zveze v Zagrebu imajo delavci naslednje dnevne plače: stavbeniški delavci 12 do 20 krov, mizarji 8 do 10 krov, krojači 8 do 16 krov, livarji 13 do 20 krov, ključavničarji 5 do 15 krov, briveci 8 do 10 krov, delavci tobačne tovarne 6 krov, tovarne za cikorijo 4 do 20 krov in tovarne za kandite 5 do 6 krov.

— Uspehi narednega praznika na Hrvatskem. Za siromašno deco so nabrali na Hrvatskem ob priliku narednega praznika le v nabirnihnikih več kakor 35.000 K.

— Vsesemške »Leipziger Neueste Nachrichten« je vladila v Avstriji prepovedala. Vzroka za to sicer ne pove, zakaj da je listu odtegnila poštni debit, vendar ga ni težko ugantiti.

— Razne drobne vesti. Na kolodvoru v Bischofshofnu si je kupila neka gospa, ki je nesla v roki kovčeg v teži 34 kg, vozni listek I. razreda. Ko je pa dospela v Saatfelden so ji tam pregledali kovček in našli v njem — prešiča, razdeljenega na četrtine. Prešiča, ki se je peljal v I. razredu (!), so seveda zaplenili in ga razdelili med mestne uboge. — Vračamo se v dobo naših prednikov — skoro v »železno dobo!« V Portmündu na Nemškem je dala neka firma patentirati svoj nov način izdelovanja čevljev, ki bodo popolnoma iz pločevine. Mogoče dočakamo se čas, ko bodo delali tudi oblike iz pločevine. In tako bomo hodili oblečeni kot naši predniki... Mogoče bodo pa sedaj, čeprav ne v resnici, pa vsaj na pogled — vitezi —. (D. D.) — »Děln. Denník« piše: Soprona ravnatelj Škodovih tovaren v Plzni ga. Šimunkova si je dala napraviti v enem četrletju 10 novih oblek samoobsebi umevno brez kart.

— Sto strelov na železniški vlak. »Agramer Tagblatt« poroča o naslednjem dogodku na progi Zagreb-Zidani most. Kmalu nato, ko je zapustil vlak mesto, sta padla dva strela na vlak in malo na to zopet dva. Streli so zaledli kolesa, in zdelo se je, kakor bi padla na vlak bomba. Sprevodenik vlaka je dejal, da je oddal nekdo pred nekaj dni na istem mestu okoli sto strelov na vlak. Čudne razmere so na tej progi.

Vojna.

Boji v Albaniji.

Italijansko-francoska ofenziva v Albaniji se je severno od črte Pieri-Berat ustavila. Sovražnik tipa s slabejšimi silami proti naši novi obrambni črti, vendar pa včeraj še ni prišlo do večjih spopadov.

Vzhodno Berata, med rekama Semeni in Devoli, je zamogel sovražnik pridobiti le malo ozemlja. Njegovo vzhodno krilo je vsled tega napram središču in zapadnemu krilu, ki je operiral ob morski obali, precej zaostalo. Tudi francoska vojačenja na tem krilu niso mogla izsiliti uspeha. Zavrnili smo jih v dolini Devoli. V ozemlju med reko Devoli in macedonskimi jezini je do ceste, ki vodi od Elbasana v Strugo, do 2000 metrov visoko gorovje. To gorovje skoraj v popolnem loči albansko bojišče od makedonskega. Prodiranje Italijanov je vsled tega zelo težkočeno. Malo verjetno je torej, da bi prišli Italijani čez reko Skumbi in da bi zmagli neposredno ogrožati Elbasan.

Avstrijsko vojno poročilo.

Dunaj, 11. julija. Uradno se razglaša: Na italijanskem bojišču nobenih posebnih dogodkov. V Albaniji so se naše čete ustalile v novih obrambnih pozicijah. Sovražne oddelke, ki so v dolini Devoli sledili našim četam, smo zavrnili.

Nemško vojno poročilo.

Berlin, 11. julija. Armadna skupina kraljeviča Ruprechta: Po dnevu zimerno vojno delovanje, ki je proti večeru znatno izvivel. Po noči poizvedovalni spopadi. Močnejši sovražni sunek severovzhodno Bethuna je bil zavrnjen.

— Armadna skupina nemškega cesarjeviča: Med Aisno in Marmo živahnvo vojno delovanje. Ponovne napade sovražnika iz gozda Villers Cotterets smo krvavo odbili. Sest amerikanskih letal je napadlo mesto Koblenz. V zračnem boju je pet sovražnih letal prišlo v naše roke. Posadko smo vjeli.

Pred novimi boji na zapadu.

Zenica, 11. julija. »Secolo« poroča, da je neposredno pričakovati nemške ofenzive na zapadu. Prvi glavni sunek bo najbrže naprejen proti severnemu delu angleške fronte. Obenem pa je tudi računati z mogičnim sunkom proti Armeensi in Reimsu.

Zadnje vesti.

Iz parlamenta.

Dunaj, 11. julija. Kakor poroča časopisje, so se pogajanja za sestavo državnozborske večine včeraj in danes nadaljevala. Nemški nacionalci iščejo stik, tudi s socialnimi demokratimi, ki naj bi označili svoje pogoje. Tudi s Poljaki se pogajanja nadaljujejo. V nemškomacionalnih krogih upajo, da se bo našla majhna večina za proračunski provizorij. Zasedanje zbornice bo trajalo najdalje do 1. avgusta. Če pa se pogajanja razbijajo, se najbrže zbornica razpusti.

Izjave državnega kanclerja v glavnem odseku rajhstaga.

Berlin, 11. julija. Glavni odsek rajhstaga je imel danes sejo, da posluša izjave državnega kanclerja o političnem položaju. Poslanci so se te seje polnoštevilno udeležili. Navzoči so bili tudi vsi državni tajniki in udeležili se je seje nenavadno veliko število občinstva. Govora je vse napeto pričakovalo. Državni kancler je otvoril posvetovanje z govorom, v katerem je naglašal, da spremembu v vodstvu zunanega ministrstva ne bo niti najmanj spremenila dosedanja cursa celokupne državne politike. Notranja, kakor tudi zunanja politika bosta zavzemale iste smeri, kakor jima jih je določil državni kancler v prejšnjih dosedanjih izjavah. Vlada se bo zavzemala z vso energijo za izvedbo reform, ki jih je postavila za svoj namen in jih tudi izvedla. Na zunaj je označena državna politika programatično v odgovoru na naprejeno mirovno noto. Vsemu svetu je znano, da je nemška vlada vedno pripravljena skleniti časten mir. Na tem se doslej ni ničesar spremenilo, in se tudi vobodoče ne bo. Nasprotno pa je dejstvo, da je uničevalna politika sovražnikov vedno hujša in jačja, in posebno krepko sta jo izrekla v svojih govorih Wilson in Balfour. Dokler tu enterta ne spremeni svojega mnenja, se moramo bojevati dalje do zadnjega, da ohranimo svojo prostost in blagostanje. Nemška vlada je z najvišjim armadnim vodstvom edina v tem, da je nemška država voljna, začeti s sovražnimi državami resnično resna pogajanja. Državni kancler je omenil nato tudi se politični problem na vzhodu in je prišel do zaključka, da se strinja vladni program z izjavami, ki jih je izrekla vlada že v decembri 1917 in ki jih je pretežna večina rajhstaga tudi odobrila. Vzroka, da spremeni zunanje ministrstvo svojega državnega tajnika, ni iskati morda v stvarnih nasprotjih, temveč je čisto posebnega značaja, kar je državni tajnik zaupno sporočil. Njegov naslednik v. Hintze se je obvezal, da bo zastopal v vsakem oziru dosedanje politiko državnega kanclerja. Po govoru državnega kanclerja je otvoril odsek debato o političnem položaju.

V debati, ki se je razvila, so zavzele vse nemške stranke, razen neodvisnih socialnih demokratov več ali manj pritrjevalno stališče z ozirom na izvajanja državnega kanclerja. Gospoška zbornica je spremela proračun in je izročila volilne predloge brez debate posebni komisiji. Jutri bo razpravljala zbornica v tajni seji o zadevi Lichnowskega.

Početaj v Berlizu.

Berlin, 11. julija. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da se je po izjavi državnega kanclerja in po izjavah voditeljev strank položaj popolnoma razbiral. Pričakovati je, da bo rajhstag brez velikih težav dovolil vojne kredite in da bodo za nje glasovali tudi socialisti demokrati.

Mir med Rusijo in Bolgarijo.

Berlin, 11. julija. Med ruskim poslanikom v Berlinu in med zastopnikom Bolgarje so se izmenjale dane ratifikacijske listine glede miru sklenjenega v Brestu Litovskem.

Dogodki v Rusiji.

Berlin, 11. julija. Brantinogovo glasilo objavlja brzjavko iz Petrograda o seji moskov-

skega kongresa sovjetrov, ki se je vršila dva dni pred umorom grofa Mirbacha. Razpoloženje je bilo že takrat tako razburjeno, da se je bilo batiti najhujšega. Ko je ruski delegat za pogajanja z Ukrajino označil grofa Mirbacha kot vodjo nemških imperialistov, se mu je živahno pritrjevalo. V klopek socialnih revolucionarjev so se slišali klisci: Proč s pogodbo brest-litovsko! Proč z Mirbachom! Novi nemiri so buknili, ko so socialni revolucionarji zahtevali odpravo smrtne kazni. Ko so boljševiki temu nasprotovali, so socialni revolucionarji klicali: Rablj! Mirbachovi služe! Proč z Mirbachom!

M o s k v a , 11. julija. Aretovana socialna revolucionarka Spiridonova je izpovedala, da je bil atentat na grofa Mirbacha sklenjen na seji socialnorevolucionarne stranke.

Ententa in Rusija.

Z e n e v a , 11. julija. Iz Pariza se poroča: Na konferenci v parlamentarnem odboru za akcijo v inozemstvu je Kerenskij opozarjal na nevarnost, ki grozi Rusiji vsled mirovne pogodbe brest-litovske in vsled neprestnega avtojevanja ruske zemlje po Nemčiji. Zagovarjal je takojšnje bratsko nastopanje zaveznikov za nadaljevanje skupnega boja proti centralnim državam na ruskih tleh. Predsednik Franchin Bouillon je povdarjal soglasno voljo vseh strank, da smatrajo Rusijo slej ko prej za svojo zaveznico, ter je pri tem omenil, da vsi, ki hočejo v Rusiji začeti zopet boj, lahko računajo na brezpogojno pomoč Francije.

Angleži prodirajo preti Petrogradu.

S t o c k h o l m , 11. julija. Ruska brzjavna agentura javlja: Angleške čete, ki so zasedle murmansko obrežje, prodirajo v južni smeri na Petrograd. Zasedle so mesto Kem, kjer so Angleži več članov sovjeta postrelili, ostale pa aretovali.

Proti špionaži na Španskem.

M a d r i d , 11. julija. (Agence Havas.) Poslužuje se novega zakona proti špionaži je ministrski svet prepovedal vsako poročanje o gibanju španske trgovske mornarice.

Aprovizacija.

Prodajalci moke se vabijo, da se zglose zanesljivo v ponedeljek dne 15. t. m. ob 9. uri v mestni posvetovalnici radi nakazila blaga, ki se bode oddajal na močne izkaznice.

Zabela za II., III. in IV. uradniško skupino. Stranke z izkaznicami II., III. in IV. uradniške skupine prejmejo zabelo v soboto, dne 13. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: II. uradniška skupina: od pol 2 do 2 štev. 1 do 60, od 2 do pol 3 štev. 61 do 120, od pol 3 do 3 štev. 121 do konca. III. uradniška skupina: od 3 do pol 4 štev. 1 do 70, od pol 4 do 4 štev. 71 do konca. IV. uradniška skupina: od 4 do pol 5 štev. 1 do 60, od pol 5 do 5 štev. 61 do 120, od 5 do pol 6 štev. 121 do konca. Stranke dobe za vsako osebo po 10 dkg čiste ma-

sti in 10 dkg jedilnega loja. Druga uradniška skupina plača kilogram vsake zabele po 10 kron, tretja in četrta uradniška skupina po 15 kron.

Meso na zeleni izkaznici B. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo goveje meso po znižani ceni v soboto, dne 13. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 1 do pol 2 štev. 1 do 200, od pol 2 do 2 štev. 201 do 400, od 2 do pol 3 štev. 401 do 600, od pol 3 do 3 štev. 601 do 800, od 3 do pol 4 štev. 801 do 1000, od pol 4 do 4 štev. 1001 do 1200, od 4 do pol 5 štev. 1201 do 1400, od pol 5 do 5 štev. 1401 do 1600, od 5 do pol 6 štev. 1601 do 1800 od pol 6 do 6 štev. 1801 do 2000, od 6 do pol 7 štev. 2001 do 2200, od pol 7 do 7 štev. 2201 do konca.

Razno.

* **Zivljenje za premog.** Pri Přerovu sta pobirali na kolodvoru dve ženi premog. Vojaška straža je na nje ustrežila in obe težko ranila. Obe so prepeljali v přerovsko bolnišnico, kjer je ena, mati otroka, kmalu nato umrla. Njen mož je pa v — vojski.

* **Velične tatvise na Dunaju.** Trgovcu J. L. Bersonu iz Odese so ukradli v neki dunajski kavarni 30.000 rublev. — V eni zadnjih noči so vdrli neznani zločinci v delavnično »pomožne akcije za žene v vojski« in odnesli za 40.000 št. perila.

* **Aprovizačna situacija Anglije.** Po poročilih iz Londona, se je izrazil namestnik kontrolorja za prehrano, Clynes, da rabijo Angleška tedensko 18.000 ton žita. 8000 ton producirajo v deželi, 10.000 ton pa privažajo vsak teden iz Anglije. Krompirja so pa pridelali letos za 68.000 ton več ko lani...

* **Izvez riža je,** po poročilu nizozemskih listov, zoper dovoljen. Izvazali ga bodo iz Rangoonea, pa škoda da ne k nam, ki ga že skoro ne poznamo.

* **Iz Kaire v Jeruzalem z železnico.** Do pred kratkim še ni bilo mogoče voziti se z železnico iz Afrike v Azijo. Sedaj pa so dogradili preko sueškega prekopa velikanski viseči most, ki veže oba kontingenta, in speljali preko njega železniško progo, tako, da vozi sedaj vlak iz Kaire v Egiptu direktno v Jeruzalem. Načrt za tako zvezzo je že star, že pred vojno so se pečali z njim, do uresničitve pa je prišlo šele sedaj.

* **Oljke v Dalmaciji obetajo povprečno srednje-slabo.** Boljše so obrodile po dobro obdelanih vingradih. Olijino olje je sedaj na Hvaru po 70 K liter, v Šibeniku, na Korčuli in ponekod drugod po 40 do 50 K liter.

* **Volčkovi v Dalmaciji.** Ob zadnjem viharjem in mrazem vremenu so se v Dalmaciji z gora priklatili volkovali in poklali 40 ovac in eno kravo.

Roman

RIM ali MATI
dobi v dar
vsak zaupnik, ki pridobi „Naprej“
deset novih naročnikov.

Vseslovenski delavski shod.

Podpisani sklicujemo v zmislu sklepov X. rednega zborna jugoslovanske soc. dem. stranke

**na dan 28. julija t. l.
vseslovenski delavski dan
v Ljubljano.**

DNEVNI RED:

1. Vprašanja prehrane, oblike in obutve in delavske ljudstvo. Poroča sodrug Anton Kristan.

2. Organizacija delavskega ljudstva in sedanja doba. Poroča sodrug Josip Petejan.

Pristop imajo vsi delavski zastopniki v krajevnih, okrajinah in deželnih gospodarskih svetih, vsi odobreni rudarskih zadrug, bratovskih skladnic, bolniških blagajn, konzumnih društev in sploh vseh delavskih strokovnih, gospodarskih in političnih organizacij.

Priglase je nasloviti na: Josip Petejan, uprava »Naprej« v Ljubljani.

V L j u b l j a n i , 24. junija 1918.

Mihail Čobat, Anton Kristan, Josip Kopač, Josip Petejan, Marcelj Žorga, Viktor Zoré.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Srbenje

Garje

Lišaj

Hraste

Najzanesljivejše sredstvo proti temu je

PARATOL

domače mazilo,

Ne maže, je brez duha, torej tudi čez dan uporabno. Velik lonček K 5; rodbinski lonček K 9. PARATOL-PRAŠEK varuje občutljivo kožo. Škatla stane K 3.

Oboje se dobri proti predplačilu ali povzetju pri **Paratol delavnice** lekarinja **Ulmer**, BUDAPESTA VII—11., ROZSA UTCA 21.

Nadomestilo mila

za pranje perila, izborno peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoj, t. j. 5 kilogr. K 12, 1 zavoj za 10 kg 23 K. Preprodajalc dobe popust pri naročbi celega zavoda z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14. Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18. Roza barve, 1 zavoj 24 kosov K 18. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste. — Izvozno podjetje M. Jünker v Zagrebu 40, Petrinska ul. 3/III, tel. 23-27.

Vsa pohištvena in stavbena mizarska dela

prevzame

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

reg. zadruga z om. poroštvo

Vič-Glince pri Ljubljani

po izredno solidnih cenah in jamči za dobro izvršbo.

Ima že doslej najboljše reference.

— Delniška glavnica —
K 10,000.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Poslovница c. kr. avstr. razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. č. v Ljubljani) in Celju

Rezervni fondi skroglo
K 2,000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste
vrednostnih papirjev, financira
erarične dobane in dovoljuje
aprovizacijske kredite